Fritidsbolig-undersøkelse

Tinn kommune 2020

visitrjukan.com

Rjukan

Innholdsfortegnelse

Oppsummering 3

Innledning 4

Om respondentene 5

Om fritidsboligene 6

Hytteområde

Byggeperiode

Fasiliteter

Sengeplasser

Planer for vedlikehold og oppgradering 10

Planer og omfang

Aktuelt å handle lokalt?

Bruk av boligen 13

Når på året brukes boligen?

Antall bruksdøgn pr år

Om bruken framover

Antall personer pr døgn

Utleie av fritidsboligen 17

Utleie mot betaling

Omfang av utleie

Motivasjon 19

Motivasjon for å ha fritidsbolig i Tinn

Motivasjon for å bruke fritidsboligen

Bruk av aktiviteter og deltakelse på arrangementer 22

Bruk av aktivitetstilbudet i området

Deltakelse på arrangementer

Rjukan som reisemål og bærekraftig destinasjon 26

Tilrettelegging på destinasjonen

Syn på destinasjonen

Bærekraftarbeidet på destinasjonen 29

Hytteeierens egen holdning til bærekraft 31

Tiltak for å spare energi

Kildesortering

Forbruk i forbindelse med hytteoppholdet 34

Handler de lokalt?

Hvor stort et forbruket på destinasjonen?

Kostnader knyttet til fritidsboligen i 2019

Bruk av transportmidler 39

Den samlede opplevelsen av Rjukan 41

Kvalitative tilbakemeldinger 43

Det mest positive med å ha hytte i Tinn?

Det mest negative med å ha hytte i Tinn?

Informasjonskilder 47

Bidrag i lokalsamfunnet 49

Oppsummering

Denne rapporten oppsummerer resultater fra undersøkelse blant fritidsboligeiere i Tinn kommune gjennomført i perioden 22. juni til 1. september 2020.

Undersøkelsen ble distribuert via ulike kanaler, og 866 personer har svart. Det tilsvarer 23% av fritidsboligeierne i kommunen. Ca 60% av svarene kommer fra Gaustaområdet (Kvitåvatn) som gir en svar-prosent på hele 64% fra dette området.

Undersøkelsen er gjennomført som en del av arbeidet med å kvalifisere reisemålet Rjukan (Tinn kommune) til å oppnå Innovasjon Norges merke «Bærekraftig reisemål». Undersøkelsen omfattet 51 spørsmål, både kvantitative og kvalitative spørsmål, og gjennomsnittlig svartid var 21 minutter.

Svarene vi har fått gir oss nødvendig informasjon for å besvare kriterier for merkeordningen, men først og fremst bidrar det til å gi oss signaler på hvilke områder vi bør forbedre og forsterke.

Dette er en kort oppsummering av noen av svarene:

- Tinn blir valgt som hyttekommune pga flott natur og turmulighetene, samt avstanden hjemmefra.
- Viktigste årsak til å bruke hytta er å være aktiv i naturen og å være sammen med familie og venner.
- Fritidsboligene brukes i snitt 50 døgn pr år. I snitt er det 2,8 voksne og 1,3 barn pr bruksdøgn.
- Vi estimerer at bruk av private fritidsboliger utgjør 468.000 gjestedøgn pr år (ikke inkl fritidsboliger eid av personer bosatt i Tinn).
- Langrenn, bruk av turstier og besøk i Rjukan sentrum er mest brukte aktivitet.
- Langrenn, Gaustabanen og turstier er aktivitetene med høyest tilfredshet. Kun fiske gir poeng under 4 på en skala fra 1-5 hvor 5 er svært fornøyd.
- Svært få har deltatt på arrangementer. Høstmesse på Gaustablikk, WC i Telemark, Marispelet, Haustmarknad i Austbygde og Natte-vandringen er de mest besøkte. Her varierer deltakelse naturlig nok med beliggenheten til fritidsboligen. Marispelet har høyest tilfredshet totalt. 30% ønsker ikke å delta på slike aktiviteter, og 35% etterlyser bedre informasjon.
- Man er relativt godt fornøyd med tilrettelegging på destinasjonen, men vi har muligheter for å bli bedre på flere områder. Størst misnøye med mulighet for kildesortering og tilgang på offentlige toaletter.
- De kvalitative spørsmålene har gitt mange verdifulle svar på hvor misnøyen er størst. Utbygging i Gaustaområdet er nevnt mest, samt tilbud på serveringssteder og handel både på fjellet og i Rjukan sentrum.
- 59% av respondentene oppgir at de har planer om vedlikehold, oppgradering eller påbygg på fritidsboligen de kommende 5 årene. Estimert total bruk av materialer og tjenester er ca 72 millioner fordelt på 5 år. 81% vurderer å kjøpe det meste av materialer og tjenester lokalt.
- Ca 30% handler dagligvarer i Tinn ved helgeopphold. 30% handler hjemme, de øvrige handler underveis. Ved lengre opphold handler 80% det meste i Tinn.

Innledning

Undersøkelsen blant fritidsboligeiere i Tinn kommune ble gjennomført i perioden 22. juni – 1. september som en digital undersøkelse ved hjelp av SurveyMonkey.

Informasjon om undersøkelsen ble spredt via avisen «Det skjer i Rjukan og Tinn», epost til ulike grunneiere og ledere av velforeninger, publisering på ulike åpne Facebooksider-/grupper som brukes av hyttefolk.

Målet var å få svar på hvor tilfredse fritidsboligeiere er med å være deltidsboer i Tinn, hvordan fritidsboligen brukes og fritidsboligeiernes forhold til bærekraft. Undersøkelsen ble gjennomført som en del av prosessen med å besvare kriterier for å oppnå merket «Bærekraftig reisemål» for Rjukan.

Undersøkelsen var relativt omfattende med 51 spørsmål og en varighet på ca 21 minutter i snitt.

Ifølge oversikt over antall hytter fra Tinn kommune er det totalt 3712 fritidsboliger i kommunen. Dette avviker fra tall hos SSB på 3344 pr 01.01.2020.

Vi har brukt 3712 fritidsboliger for å regne ut svarprosenter pr hytteområde, mens for øvrige utregninger har vi brukt SSBs tall på 3344 fritidsboliger. 23% av hytteeierne har svart på (hele/deler av) undersøkelsen (866 av 3712).

Kun 7% av respondentene er fra Tinn. I 2016 var 38% av fritidsboligene eid av personer bosatt i Tinn kommune. (Menon: Ringvirknings- og verdiskapingsanalyse av reiselivet i Tinn.) Vi antar at de fleste hytter bygd de siste årene eies av personer ikke bosatt i kommunen, og at andel boliger eid av Tinndøler er gått ned. Derfor er svarprosenten fra personer ikke bosatt i Tinn enda høyere – kanskje over 30%. Det må sies å være en høy svarprosent.

Om respondentene

Totalt 939 personer åpnet undersøkelsen, 866 kvalifiserte for å svare, mens 573 har fullført alle spørsmål. 60% av respondentene er menn, og 40% er kvinner. 26% er respondentene er mellom 40 og 49 år, 35% er mellom 50 og 59 år, 26% er mellom 60 og 69 år.

Vi har brukt «gammel» inndeling av fylker ved spørsmål om bosted. 24% av respondentene er fra Vestfold, 22% er fra Akershus, 17% er fra Oslo, 12% er fra Buskerud, 12% er fra Telemark. 7% av respondentene bor i Tinn kommune.

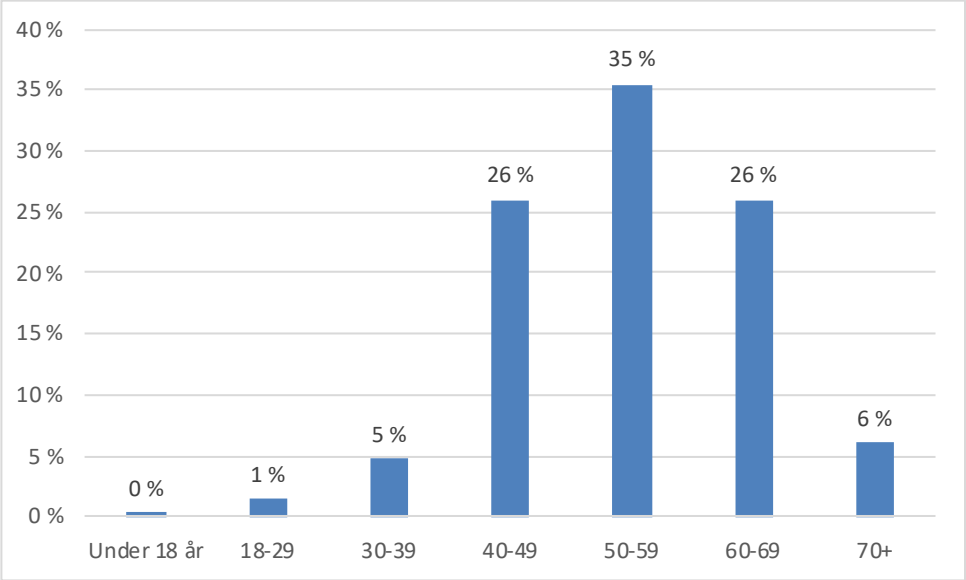

Figur 1. «Din alder» (N=573)

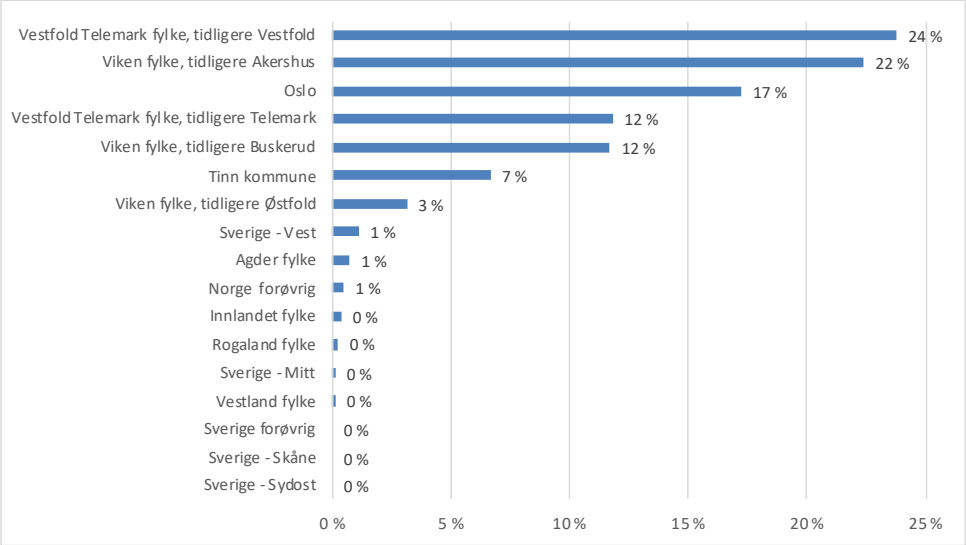

Figur 2: «Hvor bor du?» (N=795)

Om fritidsboligen

visitrjukan.com

Rjukan

Hytteområde

Tinn kommune er delt inn i ulike områder, og vi har spurt om hvor fritidsboligen ligger. 58% av svarene kommer fra Gaustaområdet (Kvitåvatn). Det er også her det er flest hytter, men svarprosenten er også vesentlig høyere herfra. Skirvedalen er neste store hytteområde. De representerer 20% av svarene, og dette utgjør 25% av hytteeierne i området. Deretter er det 19% hytteeiere i vestre del av kommunen som har svart på undersøkelsen. 17 respondenter har oppgitt at de har fritidsbolig på Rjukan. Dette er flere enn antall fritidsboliger som er registrert i Tinn. Det skyldes at leiligheter i borettslag som brukes som fritidsbolig ikke er registrert som fritidsbolig. Vi har for enkelte spørsmål filtrert svaret for de to største områdene - Gausta og Skirvedalen – for å se om deres svar skiller seg ut fra gjennomsnittet.

Det store spriket i svar fra ulike hytteområder indikerer utfordringen med å nå ut med kommunikasjon til hyttefolket generelt. Noe tyder på at meldinger til f.eks. utviklingslag om å videresende til «sine» hytteeiere enten ikke har nådd fram eller ikke har blitt gjort noe med.

Område	**Svar**		**Antall hytter i området**	**Andel svar i % av antall hytter i området**
Skinnarbu/Frøystul/Månelian	6,11 %	52	276	19 %
Hondle/Hjerdalen/Hylldalen/Gausdalen	10,22 %	87	462	19 %
Gvepseborg	2,82 %	24	132	18 %
Rjukan	2,00 %	17	8	213 %
Kvitåvatn (Gausta)	57,70 %	491	766	64 %
Rollagåsen/Miland/Mæl	0,47 %	4	179	2 %
Ulleren/Gjøystdal/Gauset/Kalhovd	0,24 %	2	272	1 %
Mårem/Austbygde/Haukås-Lurås	0,47 %	4	198	2 %
Sandsetdalen/Tessungdalen/Småroi	0,24 %	2	279	1 %
Lure-Nystaul-Skirvedalen	19,51 %	166	670	25 %
Heia/Spjeldset	0,12 %	1	245	0 %
Urdalen/Bergli/Fosso	0,12 %	1	225	0 %
Annet (vennligst spesifiser)	1,53 %	13	0	0 %
SUM	**100%**	**851**	**3712**	

Tabell 1: «I hvilket hytteområde ligger fritidsboligen din?» (N=851)

Byggeperiode

Det er en god spredning på fritidsboligens byggeår. Respondene svarer at 28% av boligene er bygd før 1990, 14% er bygd i perioden 1990-1999, 26% er bygd i perioden 2000-2009 og 32% er bygd i 2010 eller senere.

Her er det store forskjeller på hytteområdene. I Gaustaområdet var kun 5% bygd før 1990, mens 40% av hyttene i Skirvedalen var bygd før 1990. Fra 1990 til 2009 ble 53% av hyttene bygd i Gaustaområdet, mens kun 27% av hyttene i Skirvedalen ble bygd i samme periode. Grafene viser andel og ikke antall. Fra 2010 har det vært stor aktivitet i begge områdene. 58% av hyttene utenfor Gaustaområdet var bygd før 1990, og kun 20% siden 2010.

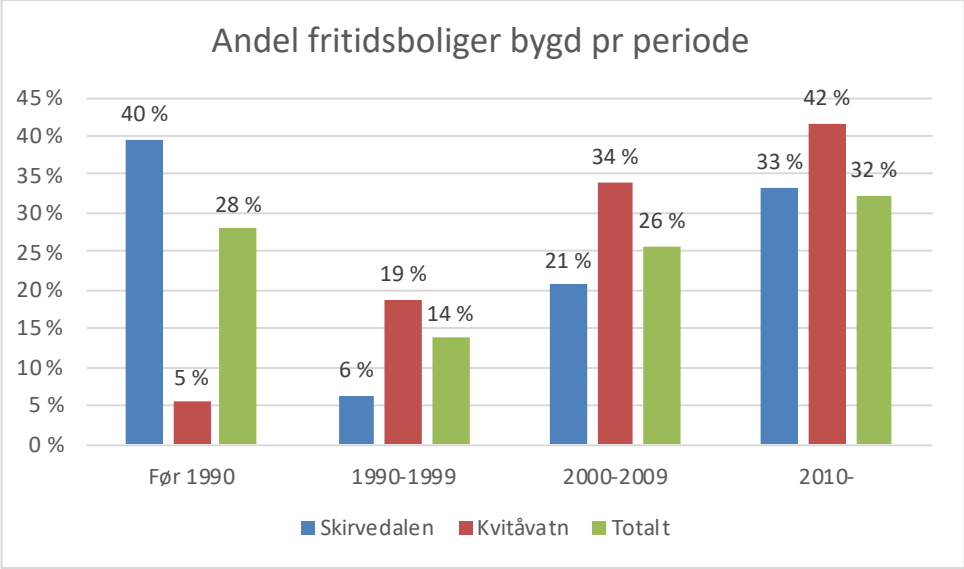

Figur 3: «Når ble fritidsboligen bygd» (N=837)

86% av respondentene har hytte, 12% har fritidsleilighet, mens 2% har opprinnelig vært en bolig. 7% av fritidsboligene er under 50 kvm, 53% er på 50-100 kvm, 34% er på 101-150 kvm, 6% er på 151-200 kvm, mens 1% er på mer enn 200 kvm. I Gaustaområdet er 54% av hyttene større enn 100 kvm, mens i de øvrige områdene er kun 23% av hyttene større enn 100 kvm.

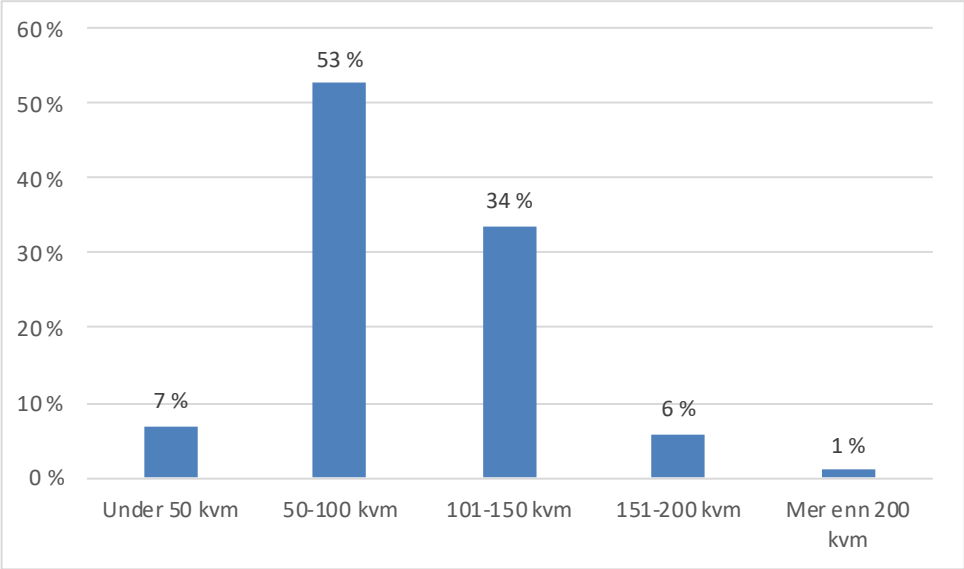

Figur 4: «Hvor stor er fritidsboligen?» (N=837)

Fasiliteter

80% av respondentene har helårs bilveg fram til fritidsboligen, 6% har sommerbilveg, mens 14% har ikke bilveg til boligen. 94% av fritidsboligene har innlagt strøm, 76% har innlagt vann, 70% har innlagt avløp, og 42% har innlagt fiber. Det er like mange i Skirvedalen som har fiber som i Gaustaområdet.

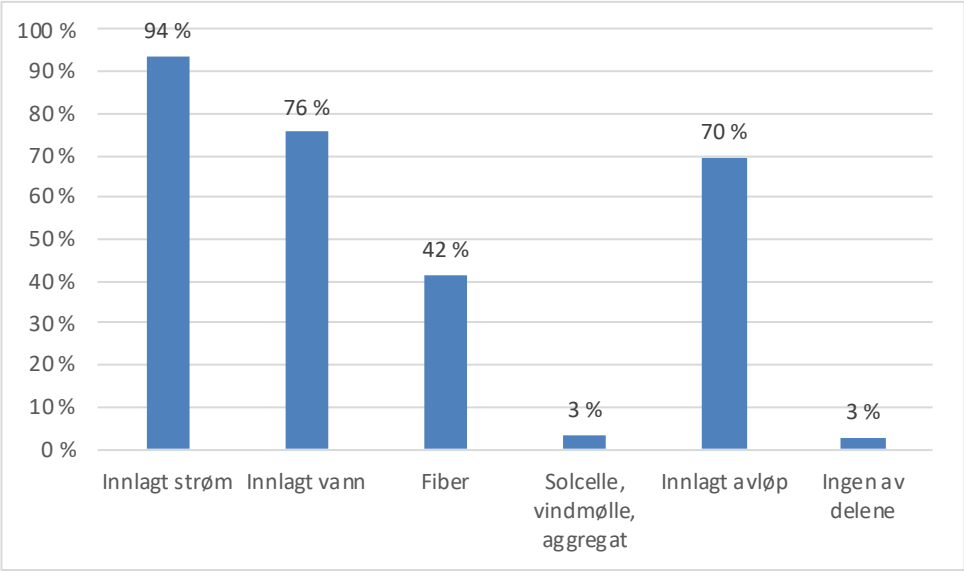

Figur 5: «Har boligen...» (N=837)

Sengeplasser

53% av fritidsboligene har mellom 8 og 10 sengeplasser. Dette gjelder for alle områdene. I snitt er det 9 sengeplasser i hver fritidsbolig. Om man gjør et forsiktig anslag på i snitt 6 sengeplasser pr fritidsbolig vil det si 20.000 sengeplasser i fritidsboliger i Tinn. (Basert på 3344 fritidsboliger).

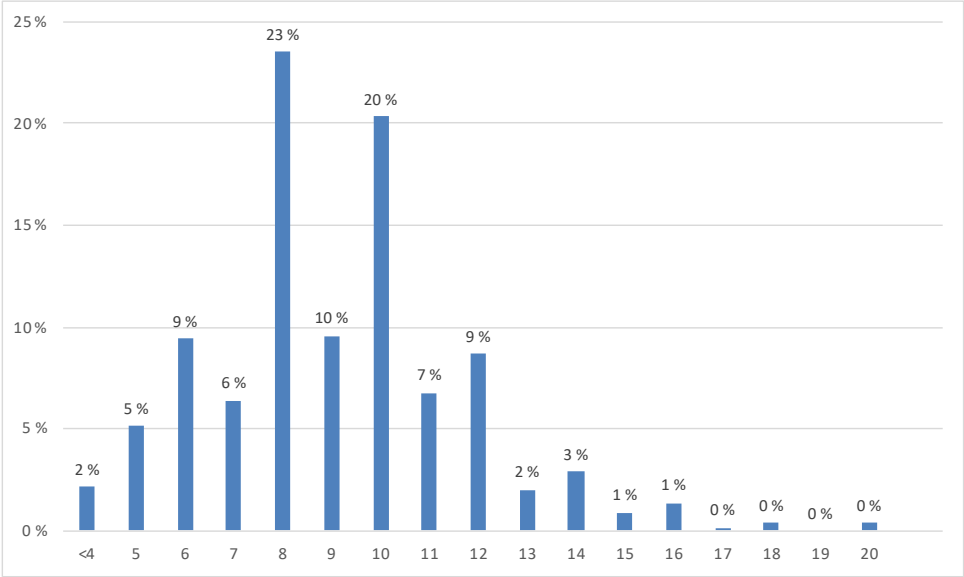

Figur 6: «Hvor mange sengeplasser er det i fritidsboligen, inkludert evt. anneks» (N=796)

Plan for vedlikehold og oppgradering

visitrjukan.com

Rjukan

Planer og omfang

52% av respondentene oppgir at de har planer om nødvendig vedlikehold og/eller oppgraderingi løpet av en 5-års periode. 7% planlegger påbygging av eksisterende bygg, mens øvrige 41% ikke har noen planer. Dette er jevnt fordelt i alle områder.

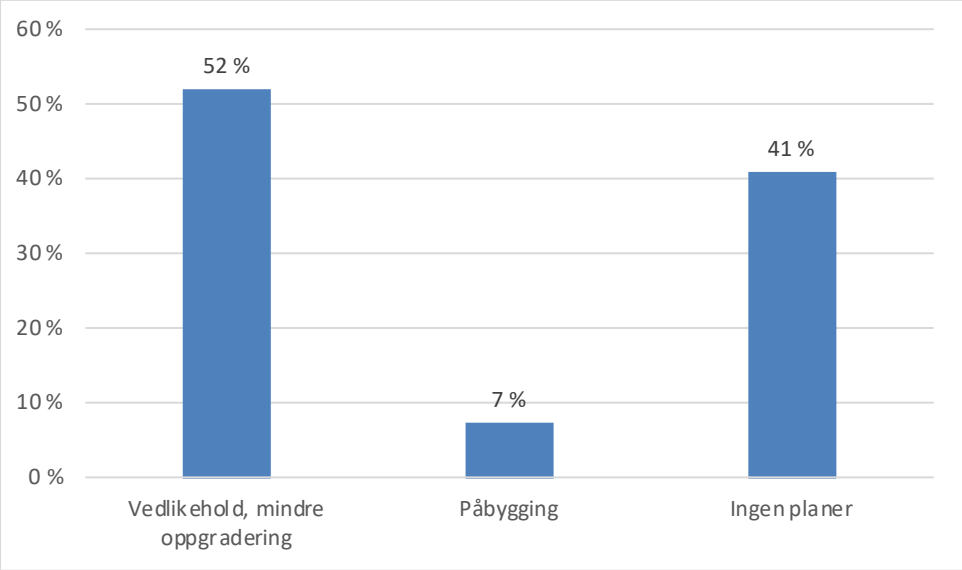

Figur 7: «Har du planer om fornying i løpet av en 5-års periode?» (N=836)

For en stor andel (59%) betyr det utgifter på under 100.000. For 30% anslås det å bruke 100.000-299.999, mens en mindre andel planlegger å bruke større beløp. Om man tar utgangspunkt i snittbeløp pr intervall er det snakk om investeringer og vedlikehold på drøyt 70.000.000 de neste 5 årene hos eksisterende fritidsboligeiere.

Anslag på bruk på vedlikehold og oppgradering	Svar		Anslagssum	Total
Under 100000	58,61 %	286	50 000	14 300 000
100.000-299.999	29,71 %	145	150 000	21 750 000
300.000-499.999	5,74 %	28	400 000	11 200 000
500.000-999.999	3,28 %	16	750 000	12 000 000
1.000.000 +	2,66 %	13	1 000 000	13 000 000
				72 250 000
	Antall svar	488		

Tabell 2: «Hvor mye anslår du å bruke på vedlikehold og oppgradering» (N=488)

Aktuelt å handle lokalt?

40% ønsker å handle alt av materialer og tjenester lokalt, mens 42% ønsker å handle det meste lokalt. Her var det anledning til å kommentere svar ytterligere, og flere forutsetter at tilbud er konkurransedyktig, og at tjenester er tilgjengelige. Her er det et potensiale for lokalt næringsliv framover.

Et par av respondentene ønsker ikke å handle lokalt på grunn av misnøye med behandlingen fra lokale innbyggere og næringsdrivende i forbindelse med korona-situasjonen i mars.

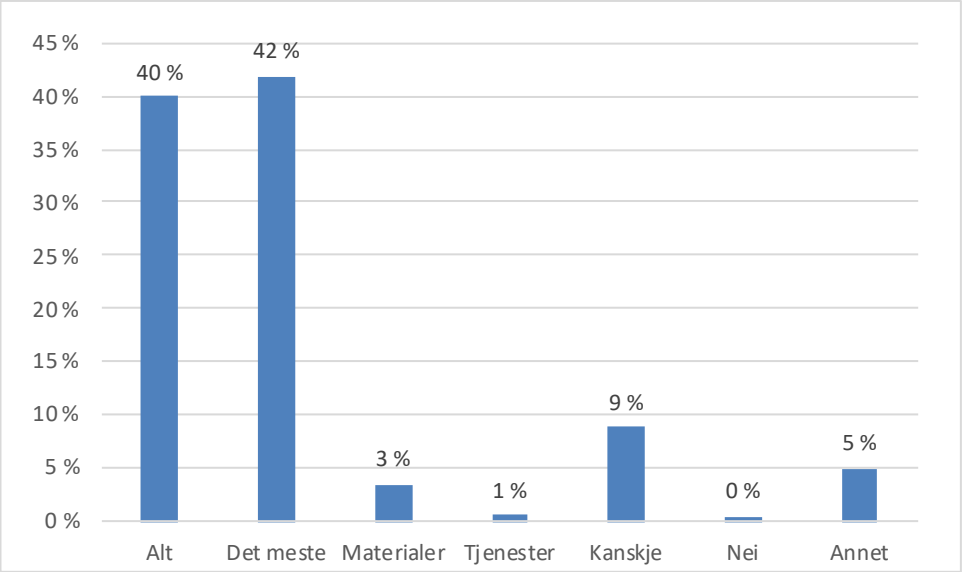

Figur 8: «Er det aktuelt å kjøpe materialer og tjenester av lokale firmaer?» (N=488)

Bruk av boligen

visitrjukan.com

Rjukan

Når på året brukes boligen?

Fritidsboligene i Tinn brukes året rundt – alle måneder, midtuke, ferier og langhelger. I påsken er 88% av fritidsboligene i bruk. Mai er den måneden med minst bruk, deretter juni og november. Bruken varierer fra område til område, og hyttene i Skirvedalen har jevnest bruk gjennom hele året.

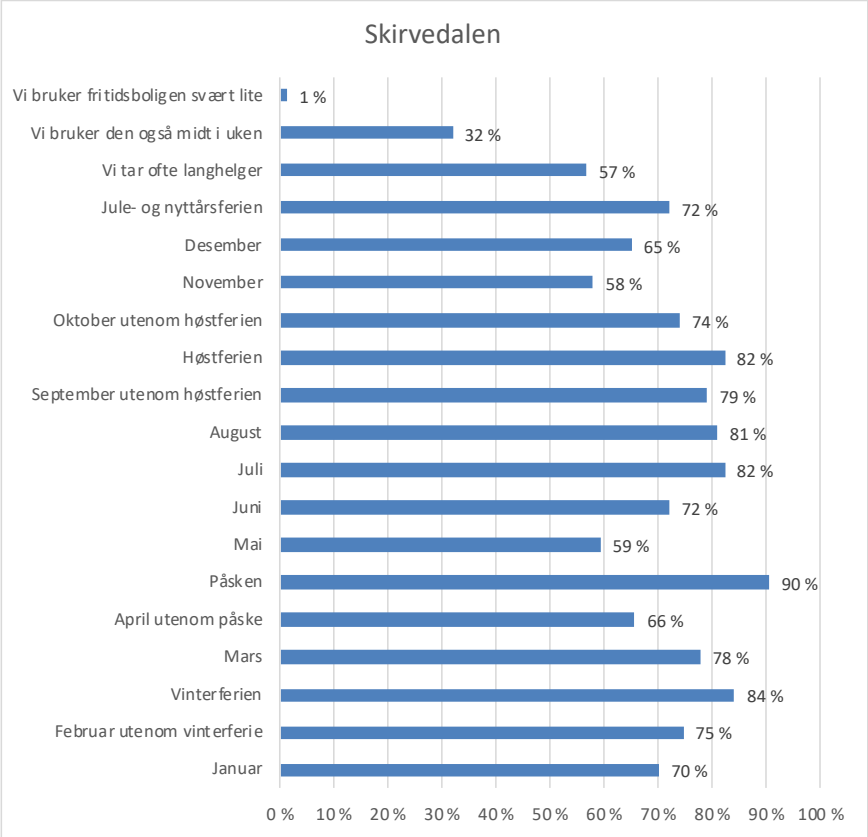

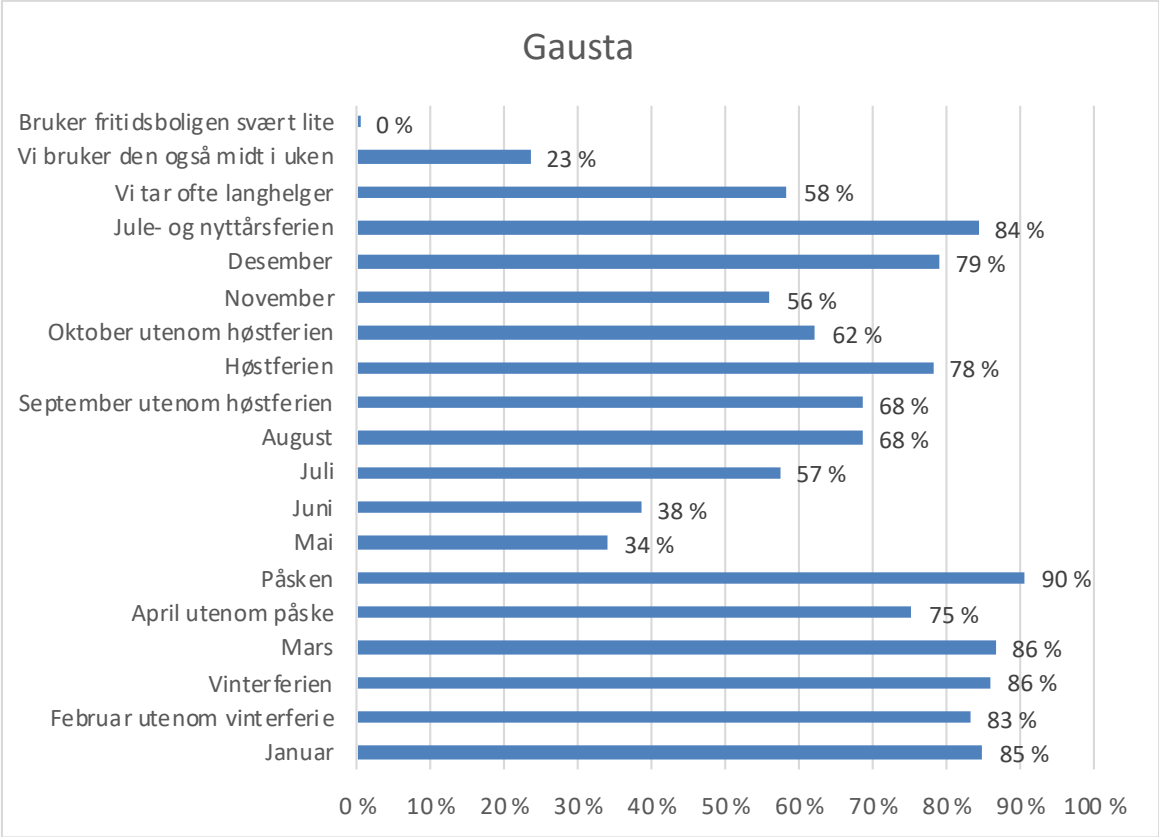

Figur 9: «Hvilke perioder på året brukes fritidsboligen?» (N=823)

Antall bruksdøgn pr år

På spørsmål om anslag på antall døgn fritidsboligen brukes pr år (unntatt utleie mot betaling) svarer 35% at de bruker den mer enn 60 døgn pr år, 16% bruker den mellom 50-59 døgn pr år. 17% 40-49 døgn, 17% 30-39 døgn. Noen oppgir at de er på hytta 120 dager pr år. Med en snittregning pr intervall, og en antakelse at de som har svart mer enn 60 døgn er i snitt 70 døgn pr år i fritidsboligen, vil det si 50 døgn pr år pr fritidsbolig.

Vi antar at blant mange av de som ikke har svart er dette mange med bosted i Tinn, og mange hytter som brukes i mindre grad. Vi anslår at 70% eies av personer ikke bosatt i Tinn (63% i 2015), dvs 2340 fritidseiendommer. Kun disse tas med i beregning av anslått bruk. Dette gir 468.000 gjestedøgn i private fritidseiendommer pr år.

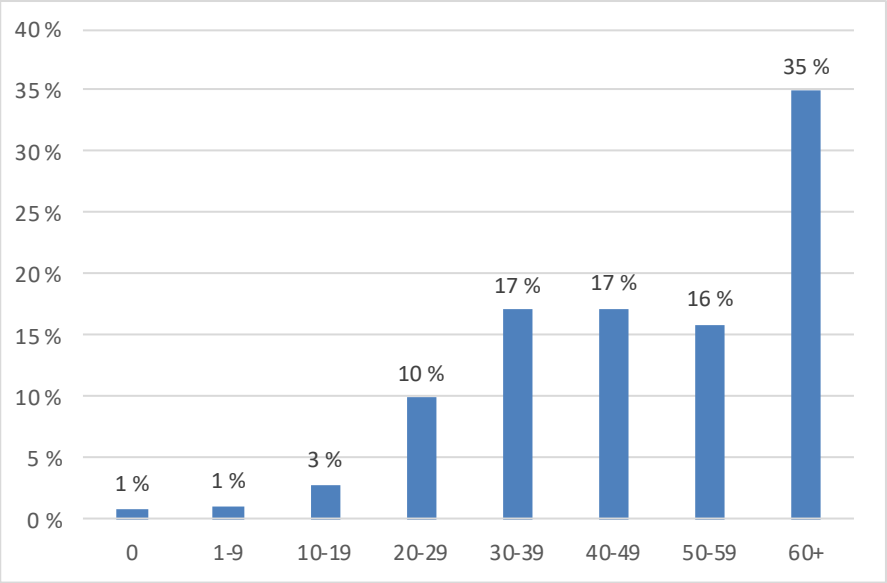

Figur 10: «Hvor mange døgn anslår du at fritidsboligen er i bruk pr år (ekskl. utleie mot betaling)» (N=796)

Om bruken fremover

67% ser for seg lik bruk av boligen i fremtiden, mens 34 % ser for seg økt bruk. 2% av respondentene (16 stk) svarer at de vurderer å søke om bruksendring fra fritidsbolig til permanent bolig. 2% planlegger å selge i løpet av 1-5 år. 3% planlegger overdragelse av fritidsboligen til neste generasjon i løpet av en 1-5 år. Svarene varierer lite mellom de ulike områdene.

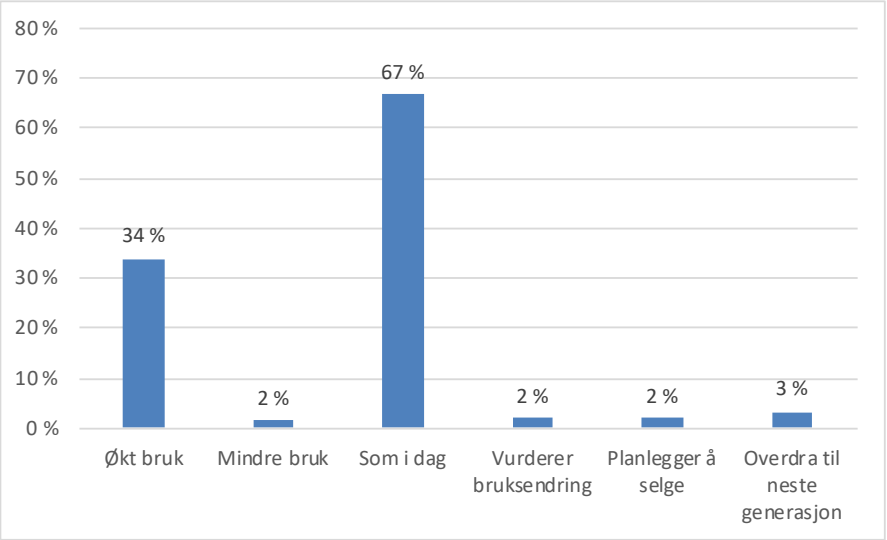

Figur 11: «Hvordan ser du for deg bruk av fritidsboligen i fremtiden?» (N=796)

Antall personer pr døgn

I snitt er det 2,8 voksne og 1,3 barn som bruker hver fritidsbolig. Det mest oppgitte antall voksne (52%) er 2 personer. Det mest oppgitte antall barn (40%) er 0. Det er litt flere barn i Gaustaområdet enn i de andre områdene.

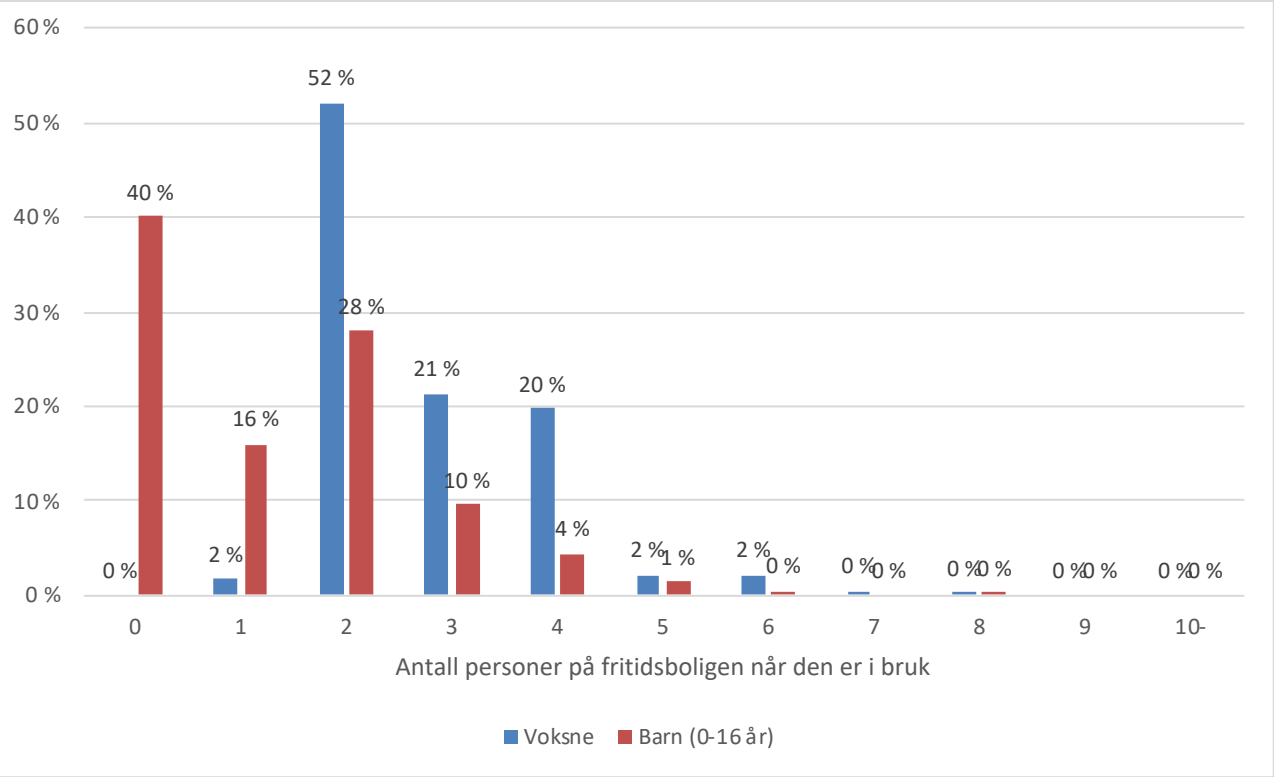

Figur 12: «Hvor mange personer er på fritidsboligen når den er i bruk (gjennomsnitt)» (N=796)

Utleie av fritidsboligen

visitrjukan.com

Rjukan

Utleie mot betaling

Svært få av respondentene leier ut fritidsboligen mot betaling. Mindre enn 10% svarer at de leier ut fritidsboligen enten via lokalt bookingselskap eller Finn. no eller AirBnB. Noen vurderer å leie ut, eller leier ut privat til venner og familie. Mange leier ut hyttene sine gjennom lokalt bookingfirma, men dersom de gjør det i stor utstrekning kan det være at de ikke betrakter seg som hyttebrukere.

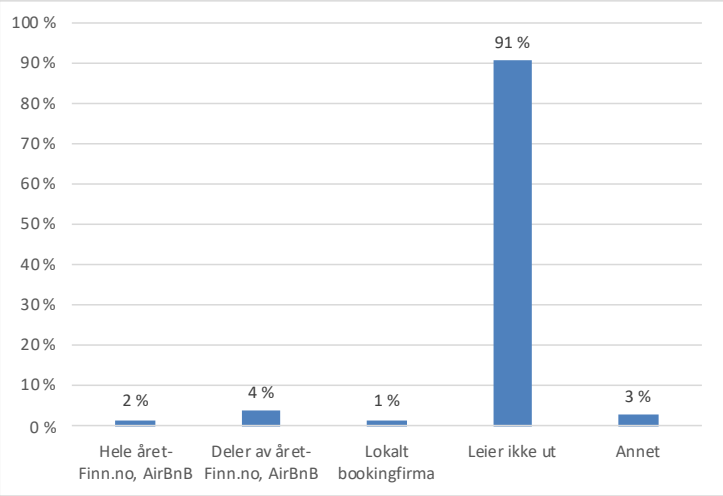

Figur 13: «Leier du ut fritidsboligen mot betaling?» (N=821)

Omfang av utleie

Utleien pr hytte varierer; 30% leier ut mindre enn 10 døgn pr år, 32% leier ut 10-29 døgn pr år, mens 27% leier ut 30-49 døgn pr år. Et fåtall leier ut mer enn det. En snittregning estimerer 29 utleiedøgn pr hytte. Utleie av fritidsbolig skjer nesten utelukkende i Gausta.

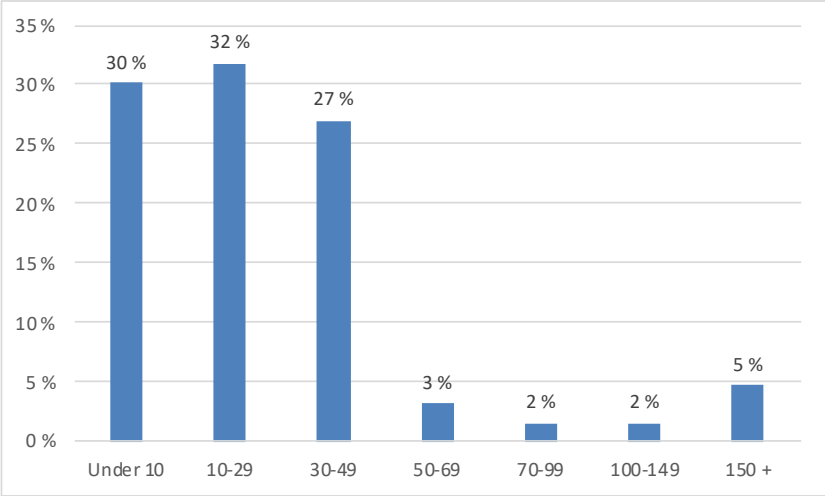

Figur 14: «Hvis leier ut mot betaling – hvor mange døgn anslår du at enheten leies ut pr år?» (N=63)

Motivasjon

visitrjukan.com

Rjukan

Motivasjon for å ha fritidsbolig i Tinn

Hvorfor har man valgt å ha fritidsbolig i Tinn? Vi presenterte noen utsagn om motivasjon for dette. Disse skulle rangeres på en skala 1-5 (1 - passer svært dårlig, 5- passer svært bra). Tabellen under viser utregnet snittpoeng. På enkelte utsagn varierer svarene mellom områdene, derfor har også vist forskjellene. Det er Gausta som skiller seg ut fra øvrige områder. For alle områder er det imidlertid naturen og turmulighetene som er viktigste motivasjon.

Utsagn	Totalt	Gausta	Øvrige områder
Det er så flott natur og mange turmuligheter	4,68	4,67	4,69
Det er passe avstand hjemmefra	4,29	4,46	4,02
Det er så mye å finne på i området	4,11	4,16	4,03
Det er så rolig og fredelig i området	4,22	3,98	4,59
Jeg har overtatt/arvet fritidsboligen	1,65	1,15	2,41
Jeg har slekt/røtter i området	1,84	1,51	2,35
Jeg har venner som har fritidsbolig i området	3,02	3,29	2,59
Jeg setter pris på kulturen og menneskene i Tinn kommune	3,91	3,81	4,07

Tabell 3: «I hvilken grad passer følgende utsagn for deg? Jeg har fritidsbolig i Tinn fordi: Totalt, Gausta, Øvrige områder» (N=728)

Motivasjon for å bruke fritidsboligen

Hva er viktigste grunnen til å være på hytta? Her fikk man presentert ulike motivasjoner for bruk av fritidsboligen. Disse skulle rangeres på skala 1-5. (1-svært lite viktig, 5-svært viktig). Også her har vi fordelt på total, Gausta og øvrige områder. Den sosiale motivasjonen er større blant hytteeiere i Gaustaområdet. Fokuset på å nyte stillheten er også mindre i her.

Motivasjon	Totalt	Gausta	Øvrige områder
Være aktiv i naturen (fotturer, sykkel, ski, fiske etc):	4,63	4,65	4,60
Være sammen med familie/venner	4,22	4,34	4,03
Nyte stillheten	4,21	4,03	4,49
Tilbud av aktiviteter og attraksjoner utover naturen, som museum, lokalmat, og annen lokal kultur	3,36	3,42	3,27
Mulighet for å jobbe fra fritidsboligen (hjemmekontor)	3,29	3,62	2,78
Mulighet for å handle i rolige omgivelser	3,17	3,20	3,12
Holde på med småprosjekter på/rundt fritidsboligen (vedlikehold etc)	3,07	2,73	3,59
Tilgang på sosiale møtearenaer (afterski, kaféer o.l)	2,77	3,28	1,97
Delta på festivaler og arrangement	2,47	2,64	2,21
Delta på organiserte aktiviteter (guidede turer, rideturer etc.)	2,19	2,29	2,02

Tabell 4: «Hvor viktig er følgende årsaker til bruk av fritidsboligen?» (N=728)

Bruk av aktiviteter og deltakelse på arrangementer

visitrjukan.com

Rjukan

Bruk av aktivitetstilbud i området

Vi spurte hvilke aktiviteter de har deltatt på de siste tre årene, og hvor fornøyde de var med den enkelte aktiviteten (N=705). Tabellen og figuren under viser svarene. Vi viser totaltall, samt for Gausta og Skirvedalen.

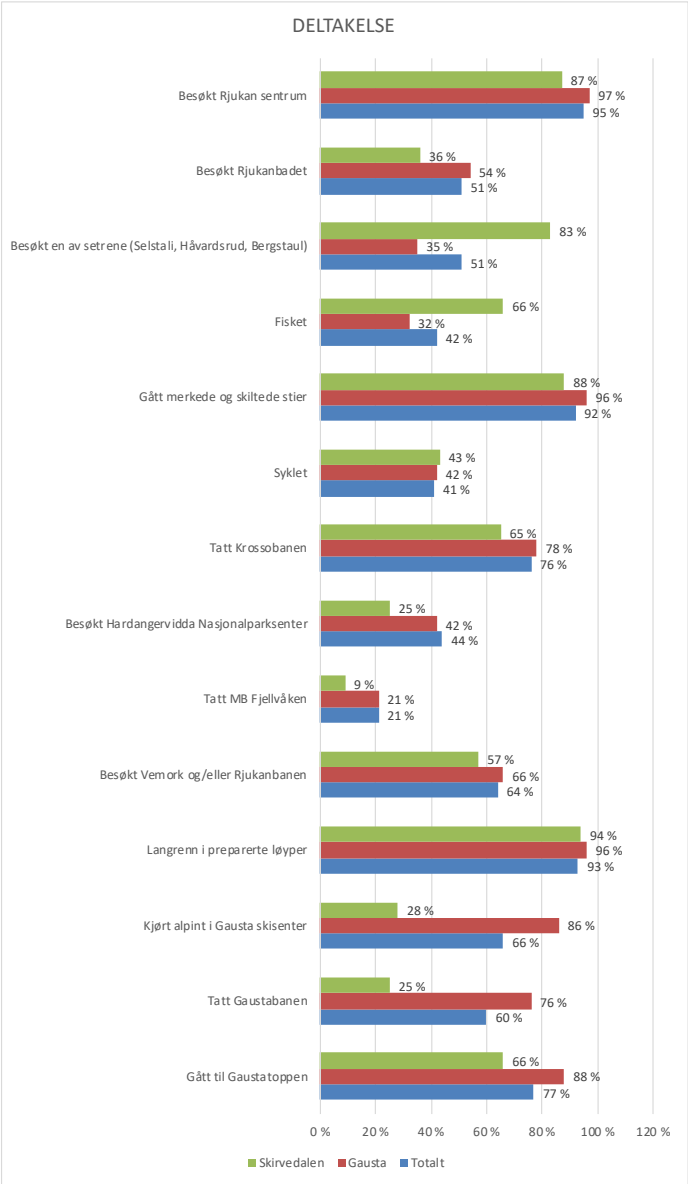

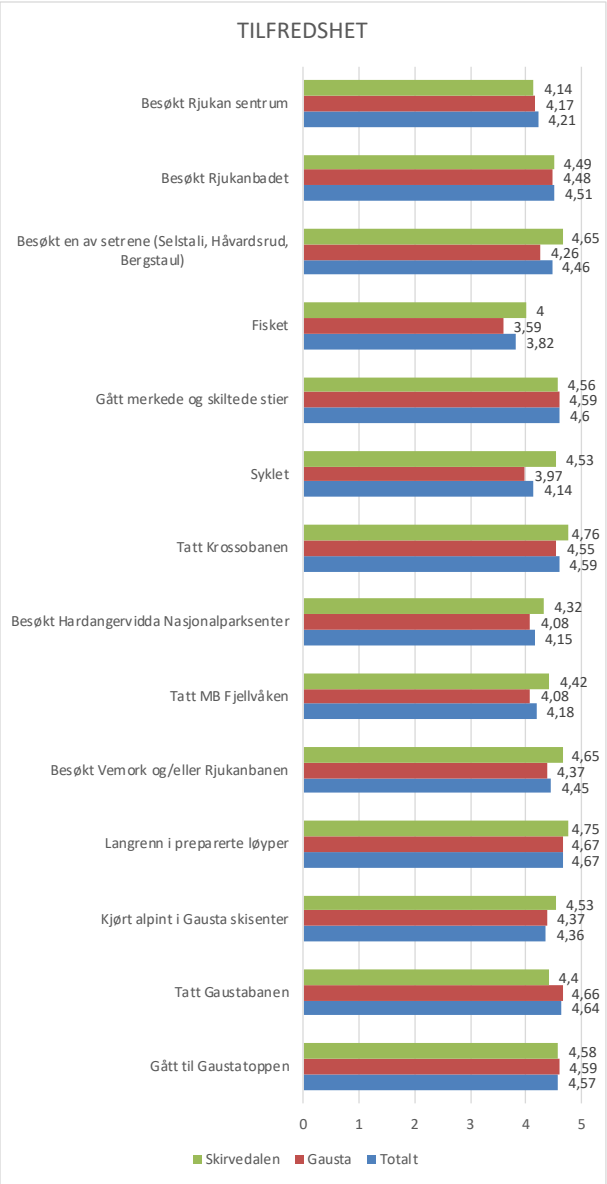

Figur 15: «Vi vil gjerne høre hvilke av følgende aktiviteter du har (a) deltatt på i løpet av de siste tre årene og (b) hvor fornøyd du er med de (N=705)

Deltakelse på arrangementer

Vi spurte på samme måte hvilke av følgende arrangementer man har deltatt på de siste tre årene og hvor fornøyde de som har deltatt har vært. (N=705).
Tabellen viser at flest har deltatt på høstmesse på Gaustablikk (33%) og Marispelet (28%) som også får svært høy score (4,58).

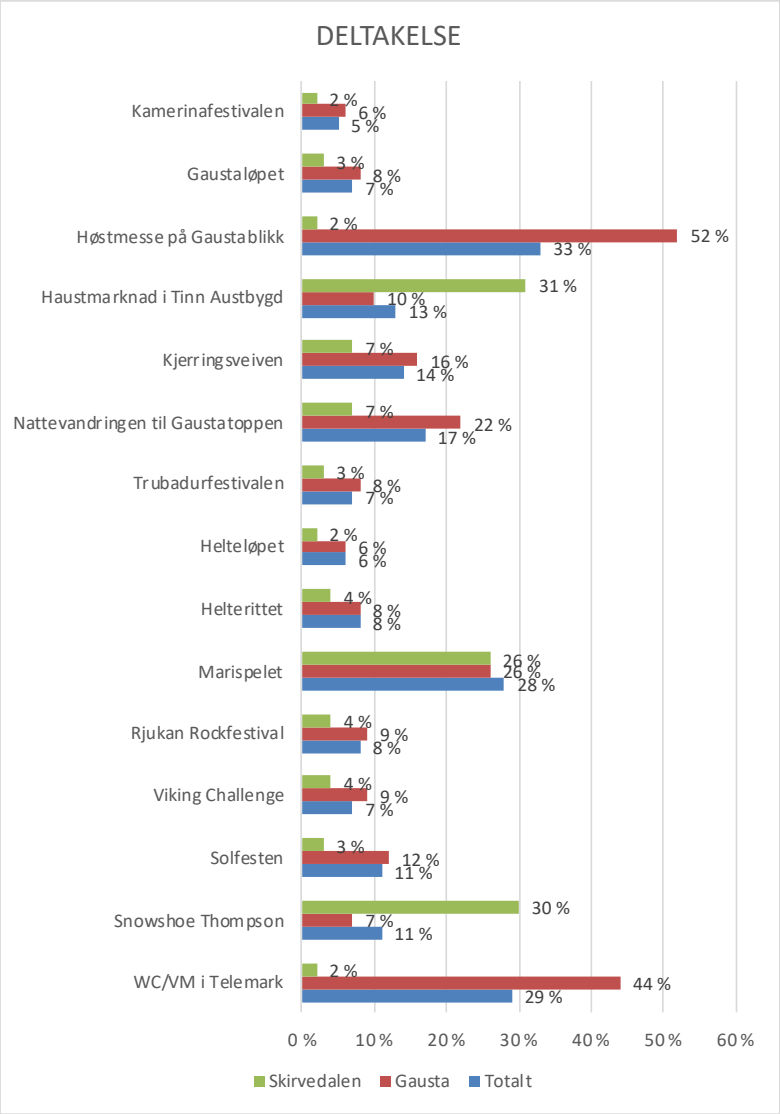

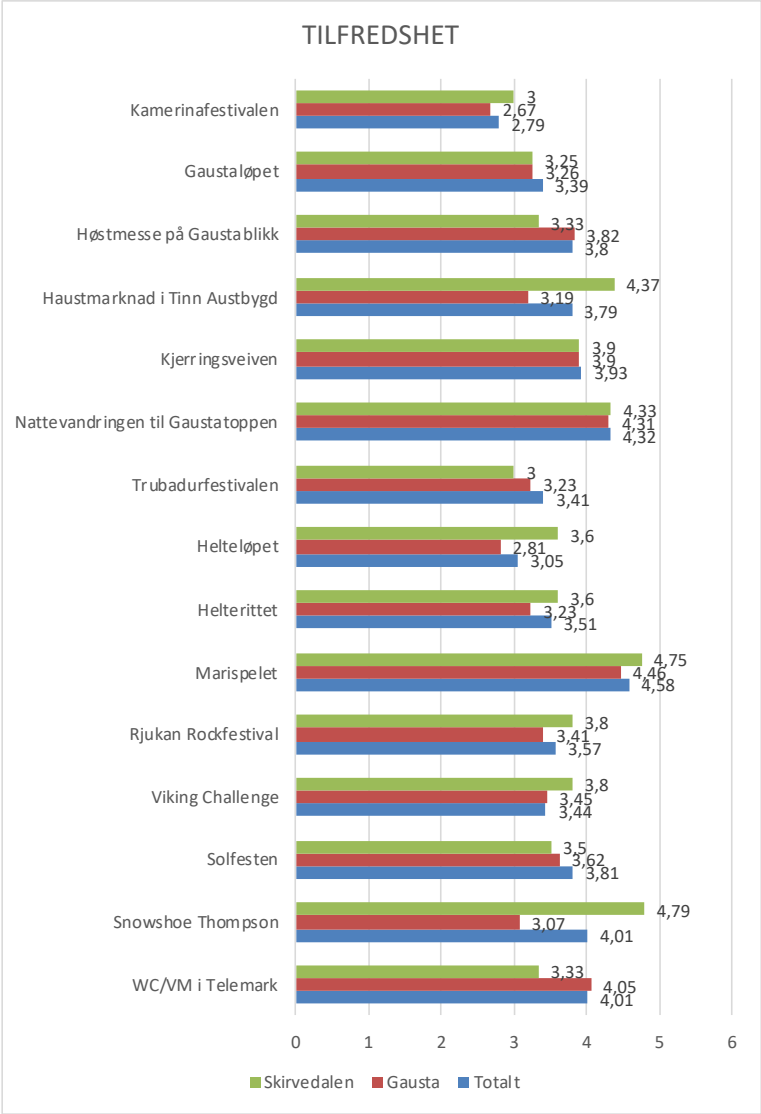

Figur 16: «Hvilke av følgende arrange-menter har du (a) deltatt på i løpet av de siste 3 årene? Og (b) hvor fornøyd er du med de? (N=705)

På spørsmålet om hva som skal til for å bruke flere aktiviteter eller delta på flere arrangementer i området svarer 35% bedre informasjon, 15% enklere transport, mens 30% ikke ønsker å delta på mange aktiviteter/ arrangementer, og 30% vet ikke.

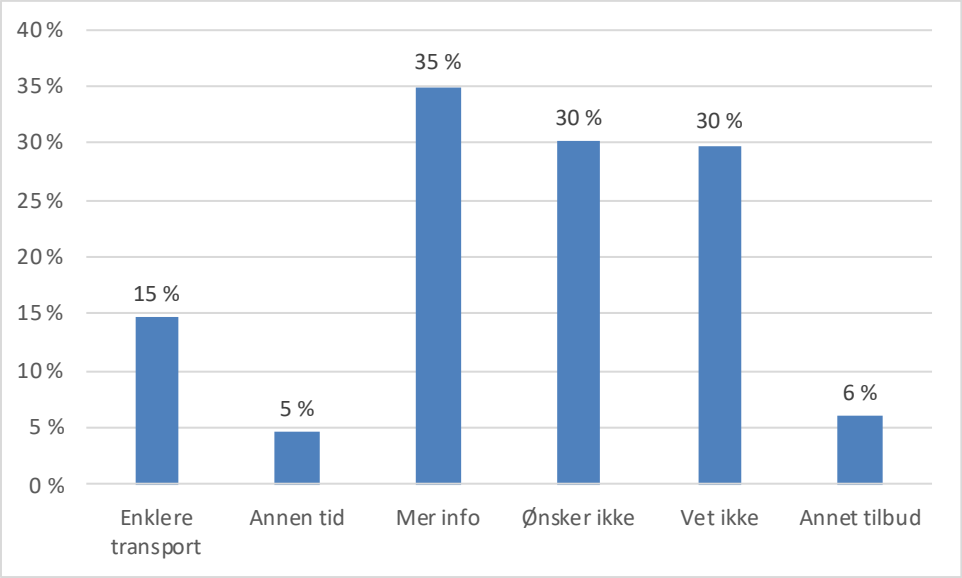

Figur 17: «Hva skal til for at du skal bruke flere aktiviteter/delta på flere arrangementer i området?? (N=705)

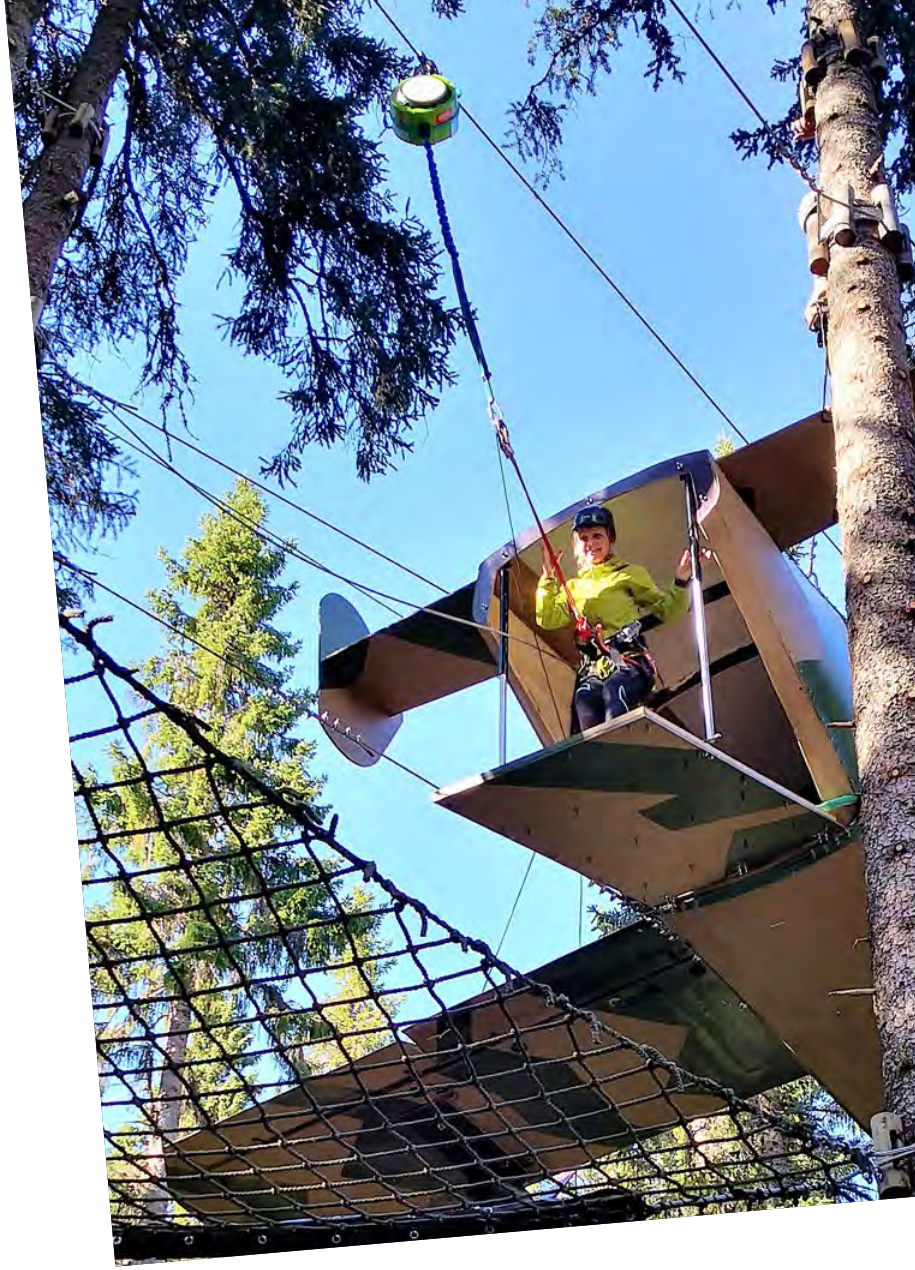

Rjukan som reisemål og bærekraftig destinasjon

visitrjukan.com

Rjukan

Tilretteleggelse på destinasjonen

Respondentene gir varierende karakter på de ulike tilretteleggingstiltakene på destinasjonen. Høyeste poeng får skilting av turstier/turmål og brøyting/strøing av vegene. Dårligst ut kommer mulighet for kildesortering i fritidsboligen, offentlig tilgjengelige toaletter og åpningstider på miljøstasjonen.

	Vektet gjennomsnitt
Lademuligheter for el-bil	3,35
Informasjon om hvordan avfall skal håndteres/sorteres	3,41
Mulighet for kildesortering i fritidsboligen	2,5
Åpningstider på miljøstasjonen	3,09
Avstand til sorteringspunkt i hyttefeltet	3,62
Skilting av turstier/turmål	4,18
Skilting av sykkelruter	3,41
Offentlig tilgjengelige toaletter	3,01
Parkeringstilbud	3,66
Lokalmattilbudet i matbutikker	3,57
Kollektivtilbudet	3,48
Bredbånd/mobildekning	3,74
Brøyting og strøing av vegene	4,14
Helsetilbud	3,32

Tabell 5: «Hvor fornøyd er du med tilrettelegging for deg som eier/bruker av fritidsbolig i Tinn? (N=698)

Syn på destinasjonen

Hva mener fritidsboligeierne om destinasjonen? Respondentene ble presentert for en rekke utsagn, som man skulle si seg enig/uenig i på skala fra 1 til 5(1-svært uenig, 5-svært enig)

Størst enighet er det om at kommunen oppleves som trygg og sikker for besøkende, og at ansatte i handels- og servicebedrifter i Tinn er serviceinnstilte og imøtekommende. Minst enighet er det knyttet til påstanden om man har fått god informasjon om hvilke hensyn man som besøkende i Tinn kommune må ta i forhold til sikkerhet, klima, samt vern av natur- og kulturminner.

	Vektet gjennomsnitt
Jeg opplever at jeg får god informasjon om aktiviteter, opplevelser og kulturtilbud som er relevant for meg som eier/bruker av fritidsbolig.	3,57
Jeg får god informasjon om hvilke hensyn vi som besøkende til Tinn kommune må ta i forhold til sikkerhet, klima, samt vern av natur og kulturminner.	3,04
Som besøkende får jeg et godt innblikk i historien og kulturen på stedet.	3,82
Jeg synes det er passe antall fritidsboliger i mitt område.	3,77
Jeg synes det er for mange fritidsboliger i mitt område.	3,21
Jeg synes det totalt er for mange fritidsboliger i Tinn kommune.	3,05
Det er godt skiltet og lett å finne frem i kommunen.	3,98
Jeg opplever at de som jobber i handels- og servicebedrifter i Tinn er serviceinnstilte og imøtekommende.	4,56
Det virker som om Tinn kommune er et godt sted å bo.	4,25
Jeg opplever at Tinn kommune er opptatt av å legge til rette for oss deltidsinnbyggere.	3,9
Tinn kommune virker som et trygt og sikkert sted å besøke.	4,63
Jeg opplever at Tinn kommune ivaretar både de besøkende, lokalbefolkningen, naturen og kulturen.	4,15
Det er viktig for meg at bedriftene jeg besøker og kjøper varer/tjenester av er miljøsertifiserte.	3,72
Jeg synes det er ok med husdyr som beiter rundt hyttene.	3,69
Jeg er tilfreds med handel- og servicetilbudet i Tinn	4,09

Tabell 6: «Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander? (N=683)

Bærekraftarbeid på destinasjonen

visitrjukan.com

Rjukan

Bærekraftarbeid på destinasjonen

84% svarer at det er svært viktig eller noe viktig at utviklingen i hytteområdet sitt er bærekraftig og miljøvennlig.

Kun 15% har hørt, lest eller mottatt informasjon om bærekraftarbeidet på Rjukan. Av disse har 60 % registrert at reiselivet og bedriftene i Tinn kommune har iverksatt viktige miljøtiltak som energisparing og kildesortering.

14% mener at Rjukan føles overfylt fordi det er for mange turister der, av disse kun 1% i stor grad. Hele 81% mener at Rjukan ikke i det hele tatt føles overfylt. (Få har svart på dette spørsmålet pga en teknisk feil i undersøkelsen, men fordelingen samsvarer med svar fra gjesteundersøkelsen).

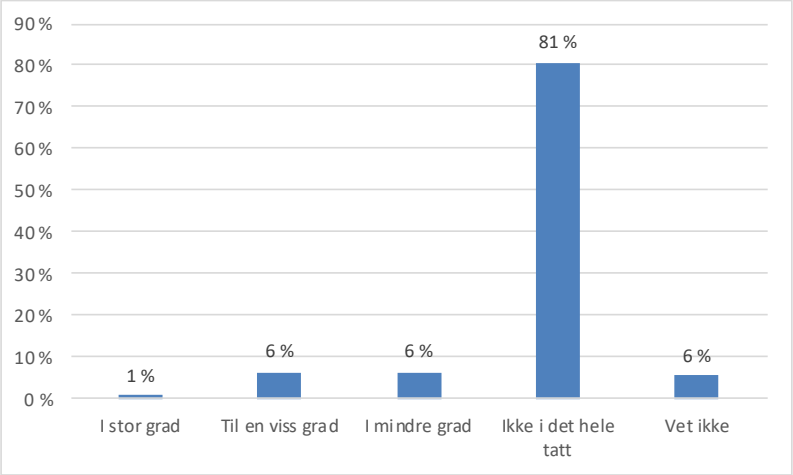

Figur 18: «Er du enig i denne påstanden: «Rjukan føles overfylt fordi det er for mange turister der»? (N=109)

58% er enig i at Rjukan fremstår som et bærekraftig reisemål. 9% er svært uenig eller litt uenig i dette. 45% er litt enig, 13% er svært enig i det, mens 33% ikke har noen formening om dette.

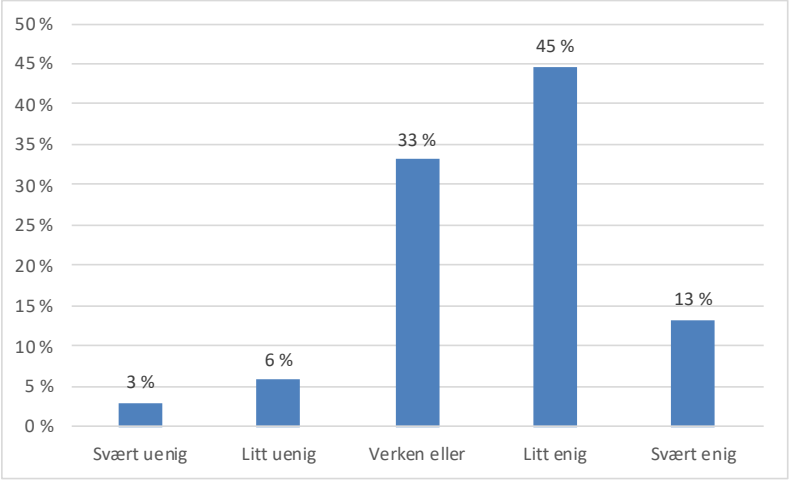

Figur 19: «I hvilken grad er du enig i dette utsagnet: Rjukan fremstår som et bærekraftig reisemål som tar vare på natur, miljø, kulturarv og lokalbefolkning»." (N=730)

Hytteeiernes egen holdning til bærekraft

Vi ønsket også å finne ut hytteeiernes egen holdning til bærekraft når det gjelder egne valg og handlinger.

Tiltak for å spare energi

Vi ønsket å få kjennskap til hvilke miljørelaterte tiltak den enkelte hadde utført på sin fritidsbolig. Som tabellen under viser er de mest vanlige tiltakene bruk av led-belysning, (58%), ordning for temperaturregulering eller «Ring-hytta-varm» (54%) sparepærer (44%) og redusert innetemperatur (37%), mens 26% har tilrettelagt for lading av el-bil og 23% har installert sparedusj. (N=669)

71% sier at de ikke vet om de er interesserte i å gjøre flere energisparende tiltak, 18% at de ikke ønsker å gjøre mer. 11% ønsker å gjøre energibesparende tiltak, primært knyttet til etterisolering og alternativ varme som solcelle og varmepumpe. (N=717)

Sparetiltak	%-andel	Antall
Tatt i bruk led-belysning	57,85 %	387
Installert automatisk temperaturregulering eller "ring-hytta-varm"-løsninger	53,96 %	361
Installert sparepærer	44,10 %	295
Redusert innetemperaturen	37,22 %	249
Tilrettelagt for lading av el-bil	25,71 %	172
Installert sparedusj	23,47 %	157
Etterisolert bygg eller installasjoner	10,31 %	69
Installert bevegelsessensor på innendørsbelysning	5,68 %	38
Har ikke strøm/innlagt vann	5,08 %	34
Installert solcellepanel	2,84 %	19
Installert varmepumpe	2,69 %	18
Fjernet oljefyring	1,49 %	10
Tatt i bruk jord- eller biovarme	1,35 %	9
Installert oppvarming med pellets	0,30 %	2

Tabell 7: «Har du som eier/bruker av fritidsbolig gjennomført tiltak for å spare energi i boligen?» (N=669)

Kildesortering

Vi presenterte en rekke utsagn knyttet til kildesortering, og respondentene ble bedt om å krysse av for hvilke utsagn som passet for de. (N=717)

Svarene viser at man kildesorterer ut fra muligheten i det enkelte hyttefeltet, og at mer enn halvparten ville kildesortert mer om det hadde vært lagt til rette for det. Nesten 20% er villige til å betale 10% mer for renovasjon, dersom det hadde blitt lagt til rette for 5-6 fraksjoner i hytteområdet. Kun 16% bruker gjenvinningsstasjonene, og kun 15% er godt kjent med kommunens avfallshåndtering for fritidsboliger. Kun 14% synes ordningene er gode.

Utsagn	%-andel	Antall
Jeg ville kildesortert mer dersom det hadde vært lagt til rette for det.	56,62 %	406
Jeg kildesorterer ikke fordi kun kontainer for restavfall er tilgjengelig	45,47 %	326
Jeg kildesorterer i hytta slik det er mulig å kildesortere i området (papir, glass/metall, rest)	43,10 %	309
Jeg er villig til å betale 10% mer for renovasjon dersom det blir tilrettelagt for 5-6 sorteringsfraksjoner i hytteområdet.	18,69 %	134
Jeg bruker gjenvinningsstasjonene.	16,32 %	117
Jeg er godt kjent med kommunens system for avfallshåndtering for fritidsboliger.	15,06 %	108
Jeg synes kommunens avfallshåndtering for fritidsbeboliger er god.	14,23 %	102
Vi vil gjerne ha tilbud og informasjon om kildesorteringsopplegg i egen fritidsbolig.	13,11 %	94
Jeg tar med plastavfall hjem.	12,41 %	89
Jeg er villig til å betale 20% mer for renovasjon dersom det blir tilrettelagt for 5-6 sorteringsfraksjoner i hytteområdet.	2,79 %	20
Jeg kildesorterer ingenting.	2,65 %	19
Ingen av utsagnene passer for meg.	1,67 %	12
Jeg tar med matavfall hjem.	1,39%	10

Tabell 8: «Hvilke utsagn passer for deg når det gjelder kildesortering ved bruk av fritidsboligen?» (N=717)

Noen har gitt ytterligere kommentarer til utsagnene. Man mener at tilretteleggingen for avfallshåndtering ikke er god nok, og at det bør være mulighet for å sortere flere fraksjoner. Ved store høytider er ikke kapasiteten god nok, og kontainere må tømmes oftere. Det er for dårlig informasjon knyttet til avfallshåndtering. Flere ønsker seg låsbare kontainere, slik at kun hyttefolket kan bruke de.

Forbruk i forbindelse med hytteoppholdet

visitrjukan.com

Rjukan

Handler de lokalt?

Innkjøp av dagligvarer gjøres hver gang man reiser til hytta, og også under oppholdet. Vi spurte hvor de gjorde sine innkjøp. Ved et helgeopphold handler 30% hjemme før avreise, 40% underveis, og 30% i Tinn. Ved lengre opphold handler 80% det meste i Tinn, mens 10% handler før de reiser hjemmefra, og tilsvarende 10% underveis.

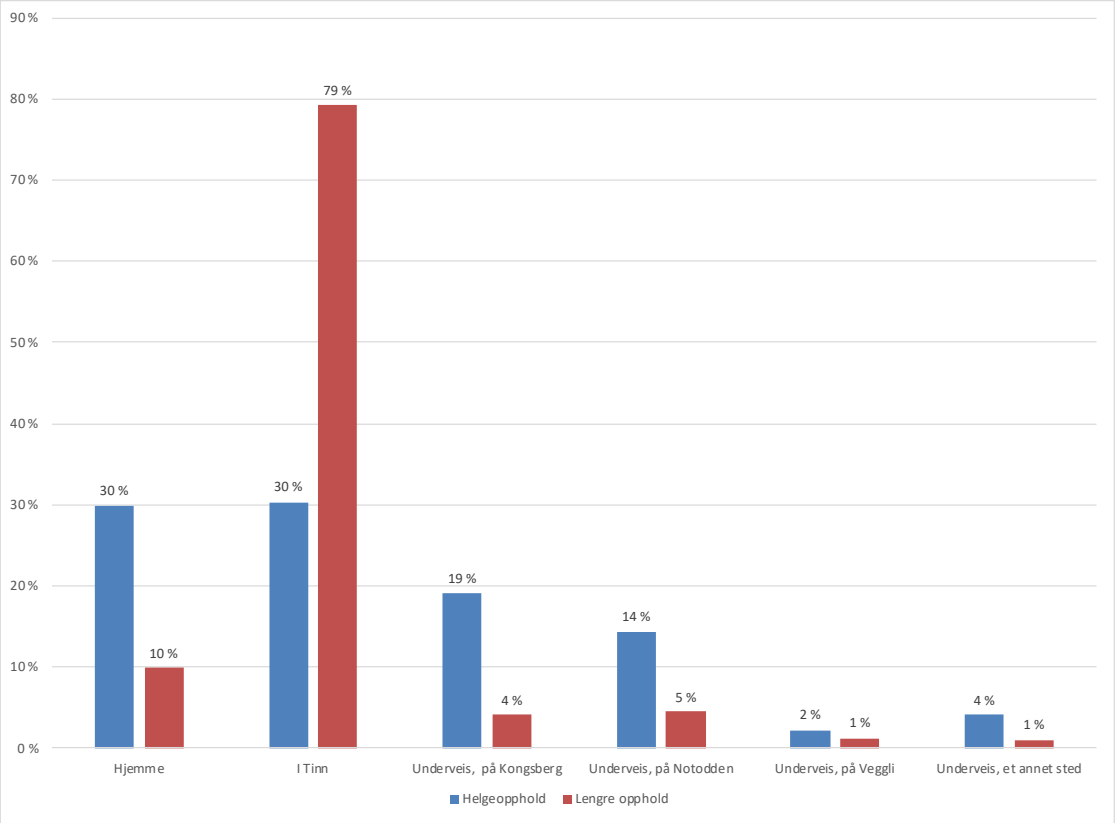

Figur 20: «I forbindelse med oppholdene i Tinn. Hvor gjøres stort sett innkjøpene av dagligvarer?» (N=578)

Hvor stort er forbruket på destinasjonen?

Vi har også spurt hvor mye man bruker på kjøp av varer og tjenester i Tinn de siste 12 månedene fordelt på ulike kategorier. 539 respondenter har svart, og valgene var beløpsintervaller. I tabellen under har vi gjort beregninger basert på gjennomsnitt pr intervall. Flere respondenter kommenterer at disse tallene er usikre og varierer fra år til år. Dette gir oss imidlertid en indikasjon på fritidseieres forbruk i Tinn. Hver fritidsboligeier bruker (samlet pr bolig) i snitt 44.000 i kjøp av varer og tjenester, og de største postene er dagligvare samt byggevare og -tjenester. Figuren på neste side viser hvor mange som har oppgitt de ulike beløpene.

Kategori	Beløp
Matvarer og andre dagligvarer.	13 165
Klær, sports- og fritidsartikler.	4 251
Spise/drikke ute.	3 687
Drivstoff og annet bilrelatert.	1 888
Heiskort, skileie etc.	6 075
Besøk/deltakelse på attraksjoner, aktiviteter, arrangementer.	1 457
Interiør, utstyr og møbler til hytta.	4 857
Byggevarer og -tjenester.	8 982
	44 364

Tabell 9: «Etter beste anslag. Hvor mye brukte dere i Tinn kommune (alle som brukte fritidsboligen) fordelt på varer og tjenester de siste 12 månedene?» (N=539)

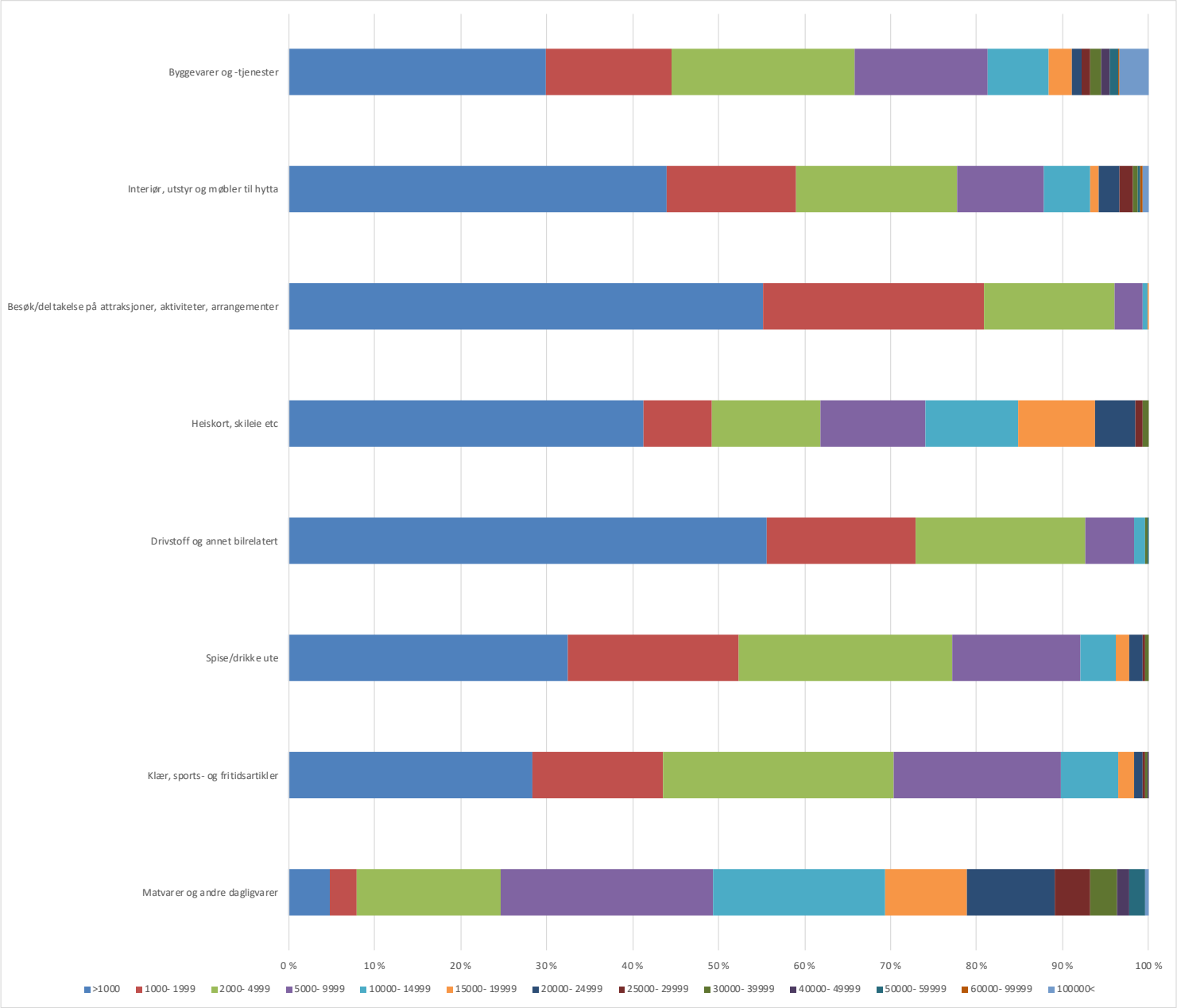

Figur 21: «Etter beste anslag. Hvor mye brukte dere i Tinn kommune (alle som brukte fritidsboligen) fordelt på varer og tjenester de siste 12 månedene?» (N=539)

Kostnader knyttet til fritidsboligen i 2019

Vi spurte om anslag på kostnader knyttet til fritidsboligen i 2019. 539 svarte på dette, og vi har regnet ut et snitt av svarene, som sikkert har noen feilmarginer. Utregningene viser imidlertid at man bruker ca 25.000 kroner pr år i slike utgifter, og at strøm er den største utgiftsposten på i snitt nesten 9.000 kroner.

Element	Beløp
Tomteleie/bygsling/vegavgift/brøyting	5 378
Strøm og fiber	8 831
Kjøp av ved	1 286
Kommunale avgifter	4 682
Forsikring	3 709
Løypeavgift/serviceavgift	1 734
	25 619

Tabell 10: «Kan du anslå hvor høye kostnader du hadde knyttet til fritidsboligen i 2019? (N=579)

Bruk av transportmidler

visitrjukan.com

Rjukan

Bruk av transportmidler

Vi har spurt hvilke transportmidler man som regel bruker til/fra fritidsboligen. Man kunne gjøre inntil 3 valg, da en reise kan bestå av flere transport-midler, og man kan bruke ulike transportmidler på ulike turer. 85% bruker fossilt drevet privatbil, mens 26% har tilgang til elbil. Kun 5% bruker buss.

72% ser ikke at kollektivtransport egner seg som transportmiddel. Ca 15% sier at bedre tilrettelagt kollektivtilbud, som hyppigere avganger, transport helt fram til hytta og til/fra hytta under oppholdet, samt rimeligere billetter kan gjøre det mer sannsynlig å velge kollektivtransport.

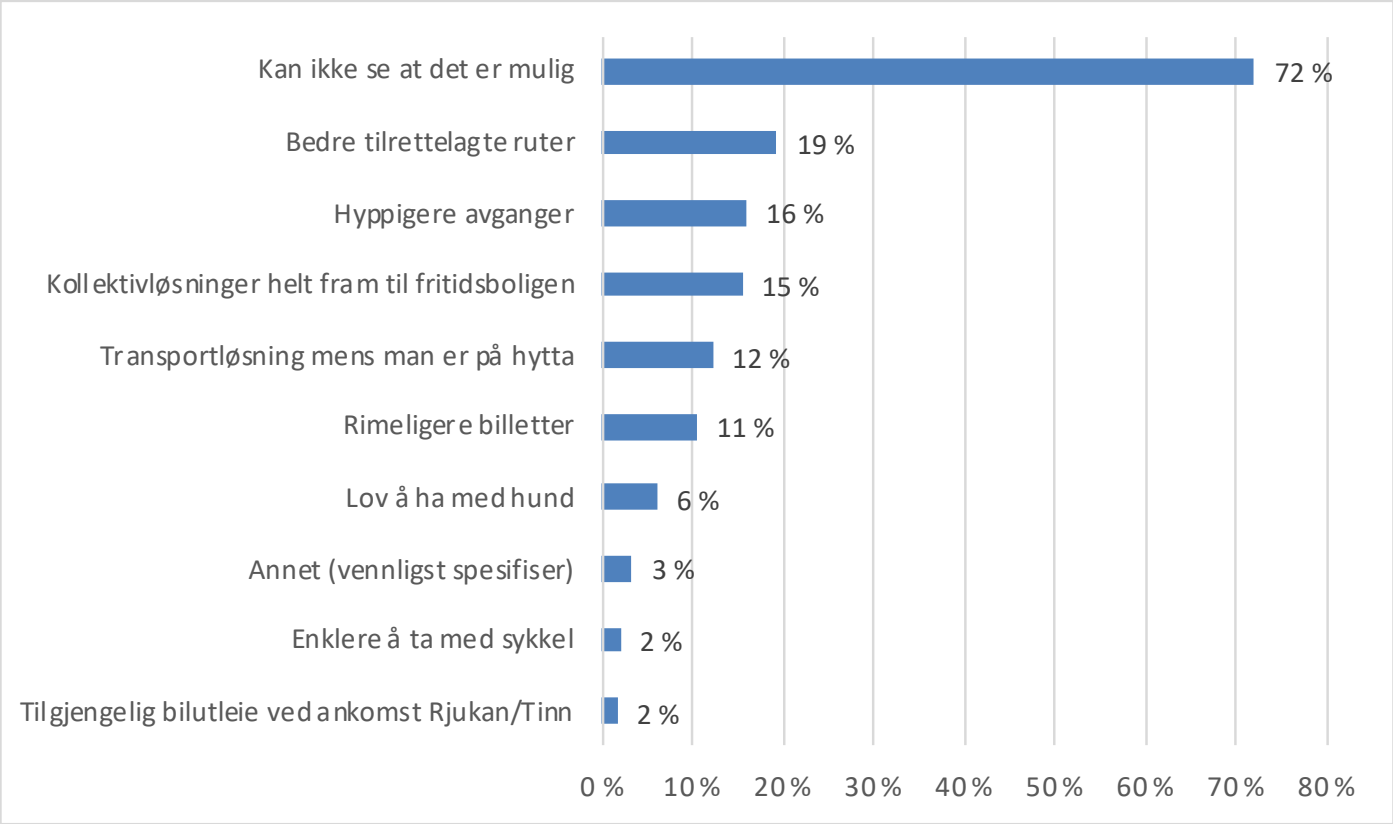

Figur 22: «Hva skal til for at du velger kollektivtransport når du drar til fritidsboligen?» (N=588)

Den samlede opplevelsen av Rjukan

visitrjukan.com

Rjukan

Den samlede opplevelsen av Rjukan

Oppsummert viser undersøkelsen at eiere av fritidsboliger i Tinn er godt fornøyde med tilrettelegging og tilbud av aktiviteter og opplevelser på destinasjonen. Den største misnøyen er knyttet til avfallshåndtering.

På konkret spørsmål om samlet opplevelse gir 63% høyeste poeng (9 og 10). Svar er gitt på en poengskala fra 0 (svært misfornøyd) til 10 (svært fornøyd). Gjennomsnitt er 8,74.

Tilsvarende har vi spurt i hvilken grad de vil anbefale Tinn som fritidsboligsted eller reisemål for andre. Her gir 67% høyeste poeng (9 og 10). Snitt på anbefaling: 8,78.

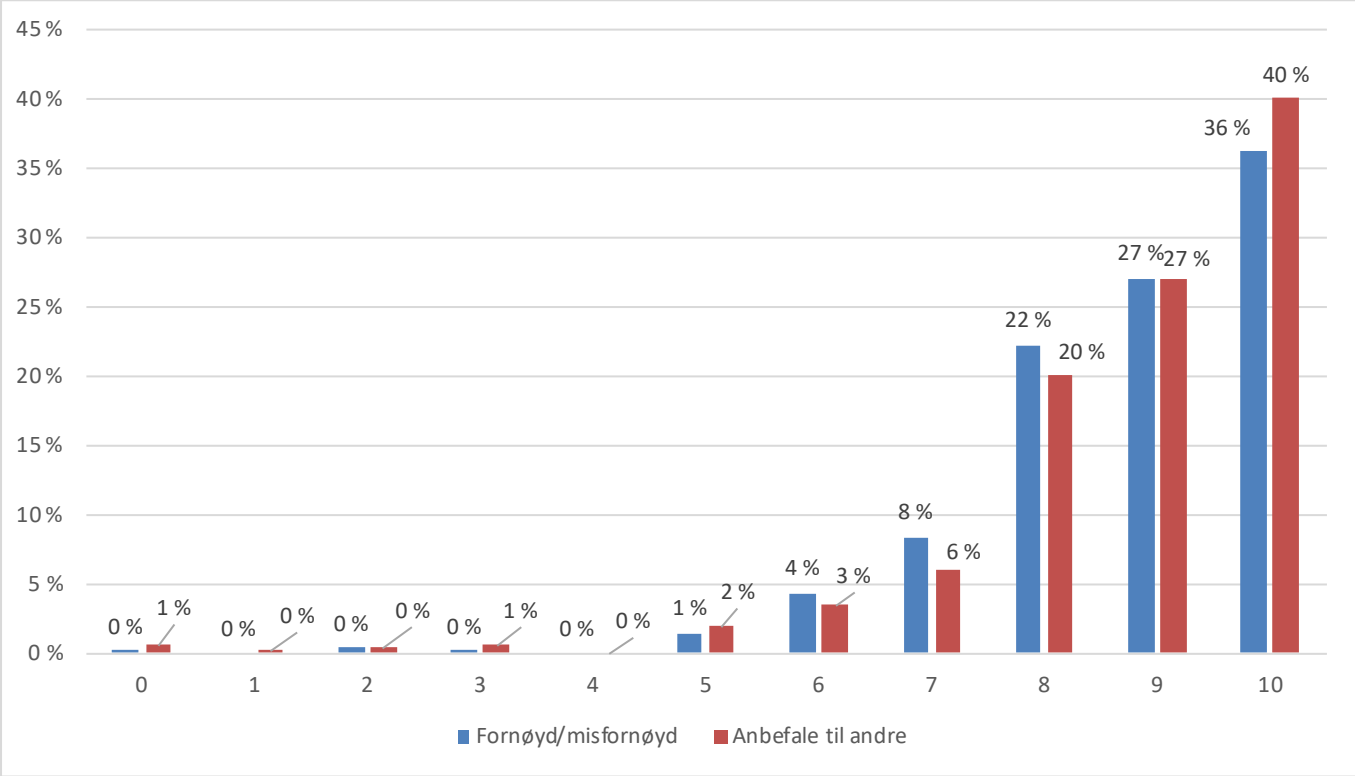

Figur 23: «Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med den samlede opplevelsen med å ha/bruke fritidsbolig i Tinn kommune?» og «I hvilken grad vil du anbefale Tinn Kommune som fritidsboligsted eller resiemål for andre?» (N=578)

Kvalitative tilbakemeldinger

Respondentene har også fått mulighet til å gi kvalitative tilbakemeldinger når det gjelder positive og negative sider med å ha fritidsbolig i Tinn. Disse gir oss verdifulle innspill på hva vi bør ha fokus på framover.

Hva er det mest positive med å ha hytte i Tinn?

578 har gitt tilbakemelding på hva de opplever som mest positivt med å ha fritidsbolig i Tinn kommune. De fleste nevner flere tema. Ordskyen under illustrerer de mest nevnte temaene.

Oppsummert er naturen det mest positive, samt avstanden hjemmefra. Destinasjonen byr på mange aktiviteter og turmuligheter gjennom hele året, og kombinasjonen natur og historie fremheves også av flere.

Sitater:

«Man er på villmarken på fjelletmed vakker natur og mange turmuligheter, og en by i bunnen av bakken der man kan få kjøpt alt man trenger med en kort biltur. Sentralt samtidig som man er ute på fjellet i villmarken.»

«Naturen. At det ikke er over-befolket. Roen. Alle turmulighetene. Fjellet. Rjukanbadet. Klatreparken. Mye bra som har skjedd i Rjukan de 20 årene vi har vært der.»

«Der er en god mix af kultur, historie, fritid aktiviteter og natur.»

«At det er mye man kan finne på hele året for alle i familien.»

Det mest negative med å ha hytte i Tinn?

Av de samme 578 har 195 ingen negative tilbakemeldinger, mens øvrige har gitt et bredt spekter av konstruktive innspill på misnøye, ønsker forbedringer. Dette er svært nyttige innspill til kommunen og reiselivsaktørene. Ordskyen gir et bilde av hvilke tema som nevnes, og hva som nevnes flest ganger.

Utbyggingen i Gaustaområdet

Misnøye knyttet til utbygging har samlet gitt flest tilbakemeldinger. Dette omfatter at det generelt er for mange hytter nå, ikke rom for flere. Man må ta mer hensyn til naturen – alt bygges ned. Det er bygging hele tiden med støv og støyplager, samt sikkerhet mht store kjøretøyer og søppel fra byggeplasser. Noen mener at kommunen lar seg diktere og styre av utbyggere og grunneiere og stadig endrer reguleringsplaner. De fleste av disse tilbakemeldingene er knyttet til Gaustaområdet.

Spisesteder og handelstilbud

Mange savner et bedre serveringstilbud, både spesifikt i Gaustaområdet, men også nede i Rjukan by. Når det gjelder handelstilbudet så knyttes det til omfang av tilbud, ønske om større dagligvare på Gausta, og ikke minst åpningstider på butikkene.

Vegstandard, lang veg og kollektivtransport

Det negative knyttet til transport er at mange synes det er for langt til hytta, og at vegene er dårlige, spesielt opp til Gausta og over Hovin.

Det oppleves utfordrende med Svineroivegen på vinteren mht brøyting og strøing. Et manglende og dårlig tilrettelagt kollektivtilbud nevnes av flere – det oppleves tungvint og umulig å komme seg til fjellet uten bil. Også bedre knytning mellom Rjukan og Gausta etterlyses.

Drift alpinanlegg

Misnøye med mye nedetid i anlegget, informasjon og med generell drift.

Kildesortering og kommunale avgifter

Mange uttrykker misnøye med tilrettelegging for kildesortering. Dette har vi også stilt konkrete spørsmål om i undersøkelsen. Flere synes de kommunale avgiftene er for høye.

Ønsker om utvikling av tilbud

Vi har fått inn mange ønsker om nye/bedre tilbud, spesielt knyttet til tilrettelegging for sykkel og langrenn, men også ønske om utvidelse av Rjukanbadet. Bedre tilbud til ungdommen.

Sitater:

«Jeg hadde nok spist ennå mer ute og på kafe om jeg hadde funnet noe skikkelig digg: f eks noe rawfood:-) eller gjerne mer lavkarbo. Blir kanskje sært dette, men veldig mye mat er brødbasert og ofte fastfood. Suppa og reinskaven på sabotørturene var fantastiske. Nydelig suppe også på kinokafeen i sommer.»

« Handelstanden må endre åpningstider, for dårlig overnattings tilbud i sentrum, sentrum er dødt etter kl. 17.00.»

«Mangel på kildesortering av søppel. Det er negativt når man er vant til å sortere alt i egen bolig spesielt når det fokuseres på bærekraft og miljø i kommunen. Det blir veldig selv-motsigende.»

«Klarere krav til kildesortering og avfallshåndtering for utbyggere. Bør være en avgift som går til opprydding. Alpinanlegget har for mye nedetid.»

«Området er i hurtig endring. Stor grad av utbygging med påfølgende inngrep og sår i naturen. Stor grad av usikkerhet knyttet til fremtidige utbyggingsplaner.»

«Situasjonen med COVID-19 skapte unødvendig konflikt mellom lokalboende og hyttegjester. I en periode ble det f eks ikke brøytet til hytta og på dagstur til hytta for å måke taket (det var mye snø) fikk jeg blant annet spørsmål om det var nød-vendig å dra på hytta. Men jeg vil også gi ros til Tinn kommune for å håndtere denne saken på en mye mer balansert måte enn f eks i Vinje der Ordføreren var svært negativ til hyttegjestene. Det blir i hvertfall aldri aktuelt å kjøpe fritidseiendom i Vinje kommune.»

Informasjonskilder

Informasjonskilder

Flere av svarene vi har fått inn bunner i mangelfull kommunikasjon og informasjon. Det er derfor nyttig og viktig for oss å vite hvordan vi skal nå eiere av fritidsboliger med informasjon. Vi spurte hvordan man holdt seg oppdatert om relevant informasjon fra området. Tabellen under viser %-vis andel som bruker de ulike kanalene som vi hadde satt som alternativer. Det var mulig å velge flere. (N= 577). Vi ser at en stor andel (72%) forholder seg til en interessegruppe på Facebook, mens 50% følger andre lokale Facebooksider, mens 36% søker på visitRjukans nettside, og det samme antallet leser avisen «Det skjer i Rjukan og Tinn».

Kanal	%-vis fordeling	Antall
Interessegruppe på Facebook/sosiale medier (velforening eller hytteområde)	71,92 %	415
Facebook (visitRjukan og bedrifter)	49,91 %	288
visitRjukan.com	35,88 %	207
Avisen "Det skjer i Rjukan og Tinn"	34,32 %	198
Venner og familie	33,10 %	191
Intern dialog i velforening/hytteområde	26,34 %	152
Abonnerer på Rjukan Arbeiderblad	17,16 %	99
Tinn kommunes hjemmeside	16,46 %	95
Nyhetsbrev fra visitRjukan	14,90 %	86
Instagram	14,73 %	85
Lokale bedrifters nettsider	6,76 %	39
Følger med på Radio Rjukan (radio eller nett)	6,24 %	36
Annet (vennligst spesifiser)	5,03 %	29
Nyhetsbrev fra lokal bedrift	1,39 %	8

Tabell 11: «Hvordan holder du deg oppdatert om relevant informasjon fra området?» (N:577)

Bidrag i lokalsamfunnet

Bidrag i lokalsamfunnet

Fra tidligere undersøkelser har vi kjent til at fritidsboligeiere ønsker å bidra i lokalsamfunnet utover økonomi. For å «lodde stemningen» stilte vi derfor et spørsmål om dette. 58% ønsker å delta 1-2 dager i året på dugnad i hytteområdet, mens 31% ikke ønsker å engasjere seg i noe. 20% ønsker å delta i velforeningen, mens 17% (77 stk) gjerne vil være mentor/ha styreverv i lokale bedrifter.

Aktivitet	%-vis	Antall
Delta på dugnad i hytteområdet 1-2 dager pr år	57,84 %	262
Ønsker ikke å engasjere meg i noe nevnt over	30,91 %	140
Delta i velforening	19,43 %	88
Styreverv/mentor i lokale bedrifter	17,00 %	77
Levere tjenester/kompetanse/rådgiving	11,26 %	51
Delta som frivillig ved arrangement i kommunen/regionen	10,82 %	49
Finansiering/sponsing/kjøp av aksjer i lokale bedrifter	7,06 %	32
Delta i lag/foreninger i kommunen (utover hyttevelforening)	4,86 %	22
Annet (vennligst spesifiser)	3,31 %	15

Tabell 12: «Hvis du ble spurt ville du bidratt med følgende i Tinn kommune:» (N=453)

Fotokreditering:
Ian Brodie, Nancy Bundt, Trond Stegarud,
Ole Kristian Samuelsen, Fotograf Jacobsen,
Yngve Ask, Dag Jenssen, Rjukan Klatrepark,
Espen Halvorsen, Benjamin A. Ward.